

jímati platy jménem vymáhajícího věřitele a vydávati o nich kvitance. Má proto takovéto placení účinky placení vymáhajícímu věřiteli podle §§ 1412 a 1422 obč. zák. V souzené věci byl dán výkonnému orgánu příkaz ku provedení dražby, ustanovené na 15. února 1928, dne 6. února 1928, jak jest zřejmo z exekučních spisů. Tím započala úřední činnost výkonného orgánu a byl od té doby až do skončení exekuce ze zákona zmocněn přijímati plnění od dlužníka jménem vymáhajícího věřitele a stalo se proto placení věřiteli toho dne, kterého dlužník výkonnému orgánu vymáhanou pohledávku zaplatil. Dlužník ji zaplatil před dražbou dne 14. února 1928 asi o 3. hodině odpolední, kdežto havarie pojištěného auta žalovaného nastala téhož dne až kolem 7. hodiny večerní. Byla proto vymáhaná pohledávka první splatné premie za rok 1927—1928 zaplacená a přijata před vznikem škodné události a tím obživlo podle § 6 odstavec 2 všeobecných podmínek pojišťovacích ručení pojišťovny. Má proto žalovaný nárok proti pojišťovně na náhradu škody z havarie a poněvadž škoda činí právě tolik jako zažalovaná následná premie, jest premie započtením (§ 1438 obč. zák.) vyrovnána.

Čís. 11401.

Nebyl-li dosud v pozůstalostním řízení určen povinný díl, a není-li dosud jisto, zda a pokud stačí k jeho úhradě pozůstalost, jest předčasnou žaloba nepominutelného dědice proti obdařeným o doplnění povinného dílu.

(Rozh. ze dne 18. února 1932, R I 1072/31.)

Žalobce, zůstavitelův syn, domáhal se doplnění povinného dílu na žalovaných povolaných v závěti za dědice, tvrdě, že jim zůstavitel dne 7. června 1930 postoupil nemovitost za 6.000 Kč, ač měla cenu přes 17.000 Kč. Procesní soud první stolice žalobu zamítl pro předčasnost, ježto se dosud nikdo nepřihlásil k pozůstalosti za dědice. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, řízení doplnil a znovu rozhodl, maje za to, že pozůstalost jest předlužena, a že žalobce může čeliti obdarování žalovaných, pokud jeho hodnota přesahuje převzaté závazky, bez ohledu na stav projednání pozůstalosti.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by o odvolání znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Předpokladem pro nárok zkráceného nepominutelného dědice (descendenta) proti obdařeným na vydání daru ve smyslu § 951 obč. zák. jest, že se při určení povinného dílu vpočítávají darování (§ 785 obč. zák.) a že pozůstalostní jmění nestačí k úhradě. Podle § 785 obč. zák. mají na žádost dítěte, majícího nárok na povinný díl, býti při výpočtu po-

zůstalosti vpočtena i darování, která zůstavitel učinil mezi živými. Lze tedy nárok dítěte na započtení daru uplatniti buď za řízení pozůstalostního návrhem u pozůstalostního soudu nebo, je-li toto řízení skončeno, žalobou (srovnej rozh. čís. 9578 sb. n. s.). Podle pozůstalostních spisů nebyl dosud soudcem projednávajícím pozůstalost zjištěn skutečný stav jmění a dluhů, neboť o inventáři, sepsaném z nařízení pozůstalostního soudu kanceláří, nebylo ještě soudem s účastníky pozůstalosti jednáno. Jest tedy předčasný závěr odvolacího soudu, že pozůstalost je předlužena, jenž byl mu podkladem pro vydání zrušovacího usnesení. Poněvadž projednání pozůstalosti není dosud skončeno, jest uplatniti vpočtení darování do pozůstalosti v řízení pozůstalostním. Nejde-li o ryzí darování — jak se tvrdí i v souzeném případě — musí pozůstalostní soud prostředky nesporného řízení zjistiti, jakou hodnotou jest darování vpočísti. Podle takto zjištěné pozůstalostní podstaty se vypočte povinný díl (§ 784 obč. zák.). Bude tedy na žalující straně, by se v pozůstalostním řízení domáhala určení povinného dílu, a bude při tom zjistiti, zda a jakou částkou může býti uhrazen její povinný díl ze jmění pozůstalostního a zda a jakou částkou vyjde na prázdno. Z toho bude teprve patrné, zde vůbec a po případě jaký nárok přísluší žalující straně na doplnění povinného dílu, jehož by se mohla domáhati na obdařených (§ 951 obč. zák.). Nebyl-li však v pozůstalostním řízení povinný díl žalující strany dosud určen, a není dosud jisto, zda a pokud stačí k jeho úhradě pozůstalost (§ 951 obč. zák. »avšak pozůstalost nestačí k jeho krytí«), není tu ještě nyní zákonných předpokladů pro žalobní nárok a jest žaloba předčasnou. Ježto však napadené usnesení odvolacího soudu jest založeno na předčasném předpokladu, že pozůstalost je předlužena, a podle právního názoru tu vysloveného nebylo třeba řízení doplňovati, bylo usnesení zrušiti a usnésti se, jak ve výroku uvedeno.

Čís. 11402.

Ručení za škodu z provozu silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

Vojenské osoby, řídící jízdný silostroj ve výkonu své služby, jsou vyloučeny jako řidiči z ručení vůbec (§ 1 (2) zák.). Ručení jich nelze dovoditi ani z § 7 zák.

(Rozh. ze dne 18. února 1932, Rv I 1913/30.)

Žalobce byl přejet vojenským automobilem, jež řídil žalovaný František Ž., konající tehdy vojenskou službu. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce náhrady škody na Františku Ž-ovi a na československém eráru (na vojenské správě). Procesní soud první stolice uznal podle žaloby proti eráru, žalobu proti Františku Ž-ovi zamítl a uvedl v tomto směru v d ů v o d e c h: Soud neshledal žalobní nárok co do důvodu oprávněný proti žalovanému Františku Ž-ovi, neboť zjistil, že týž při řízení auta byl ve výkonu své služby a proto jest od ručení